

ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံး သုတေသနဌာန

ရက်စွဲ။ ၂၀၂၀ ပြည့်နှစ်၊ မတ်လ ၁၂ ရက်

ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ခြင်းနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်သက်ရောက်မှုများ

အကျဉ်းချုပ်

ကမ္ဘာ့သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်နိုင်ရန် ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုနှင့် စွန့်ပစ်မှုတို့ကို လျှော့ချရန်လိုအပ်လျက်ရှိပါသည်။ ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုမရှိခြင်းနှင့် စွန့်ပစ်သည့် ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ ဆွေးမြေ့ပျက်စီးရန် နှစ်ပေါင်းများစွာ ကြာမြင့်ခြင်းတို့သည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများ၊ မြစ်ချောင်း၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာများနှင့် သတ္တဝါများ၏ ကျန်းမာရေးအပေါ်တွင် ဆိုးကျိုးများသက်ရောက်စေပါသည်။ ကမ္ဘာ့ကမ်းရိုးတန်းနေ လူမှုအဖွဲ့အစည်းများမှ နှစ်စဉ် ပလတ်စတစ်တန်ချိန်သန်း ၁.၁ မှ ၈.၈ သန်းထိ သမုဒ္ဒရာသို့ စွန့်ပစ်လျက်ရှိရာ သမုဒ္ဒရာသို့ စီးဝင်သည့် ၎င်းပမာဏသည် အလွန်များပြားသော ပမာဏဖြစ်ပါသည်။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုသည် ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် မြင့်တက်နေပြီး ယခုအခါ စွန့်ပစ်ပလတ်စတစ်များကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာများကို တစ်ကမ္ဘာလုံး ရင်ဆိုင်နေရပါသည်။

ဤစာတမ်းတို့တွင် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုပမာဏ များပြားခြင်းနှင့်အတူ ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်မှုပမာဏ ကြီးထွားလာမှုအခြေအနေများ၊ စွန့်ပစ်ပလတ်စတစ်များကြောင့် လူနေမှုပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာများ၊ လွှတ်တော်တွင်း ဆွေးနွေးချက်များ၊ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရန် နည်းလမ်းများ၊ ပလတ်စတစ် အစားထိုးလုပ်ငန်းများ လုပ်ဆောင်ရာ၌ ကြုံတွေ့ရသည့် အခက်အခဲများနှင့် နိုင်ငံအချို့၏ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရေး လုပ်ဆောင်ချက်များကို သိရှိနိုင်ရန် ရေးသားပြုစုတင်ပြထားပါသည်။

သုတေသနစာတမ်းတို့ အမှတ်စဉ် (၁၂၇)

ဤစာတမ်းတို့နှင့်ပတ်သက်၍ သတိပြုရန်အချက်များအား နောက်ဆုံးစာမျက်နှာတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

မာတိကာ

စဉ်	အကြောင်းအရာ	စာမျက်နှာ
၁။	နိဒါန်း	၃
၂။	ရည်ရွယ်ချက်	၃
၃။	အချက်အလက်များဖော်ပြမှုနည်းနာနိဿယများ	၃
၄။	ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းအကြောင်းရင်း	၄
၅။	ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုနှင့်အတူ စွန့်ပစ်နေမှုများ	၄
၆။	ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်း၏အန္တရာယ်	၅
၇။	မြစ်ချောင်း၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာများအပေါ် ပလတ်စတစ်၏သက်ရောက်မှုများ	၅
၈။	ပလတ်စတစ်အမျိုးအစားအလိုက် ဆွေးမြည့်ပျက်စီးရန်ကြာချိန်	၆
၉။	ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြဿနာများ	၆
၁၀။	ပလတ်စတစ်လျှော့ချရေးဆိုင်ရာ အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ	၇
၁၁။	လွှတ်တော်တွင်းဆွေးနွေးမှုများ	၈
၁၂။	အဖွဲ့အစည်းများ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ	၁၀
၁၃။	ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချရန်နည်းလမ်းများ	၁၂
၁၄။	မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပလတ်စတစ်အစားထိုးလုပ်ငန်း	၁၃
၁၅။	နိုင်ငံအချို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ	၁၄
၁၆။	ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားသော နိုင်ငံနှင့်မြို့များ	၁၅
၁၇။	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်အသုံးပြုရေး နိုင်ငံတကာခေတ်မီနည်းလမ်းများ	၁၇
၁၈။	ပညာရှင်များ၏အမြင်များ	၁၇
၁၉။	သုံးသပ်ချက်	၁၈
၂၀။	နိဂုံး	၁၉

နိဒါန်း

၁။ ပလတ်စတစ်ဆိုသည်မှာ အပူပေးပုံသွင်း၍ရသော အော်ဂဲနစ်ဓာတုပစ္စည်းတစ်မျိုး ဖြစ်ပါသည်။ ဓာတုဗေဒပညာရပ်အရ ပလတ်စတစ်သည် ပိုလီမာဟုခေါ်သော မော်လီကျူးကြီးများဖြစ်ပါသည်။¹ ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်ကတည်းက စက်မှုဖွံ့ဖြိုးသည့်နိုင်ငံများတွင် ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများကို စတင်အသုံးပြုခဲ့ကြပါသည်။ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများမှ ထုတ်ယူရရှိသော ပလတ်စတစ်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းကိုအသုံးပြု၍ ကုန်ချောပစ္စည်းအဖြစ် လျှပ်ကာပစ္စည်း၊ စက်မှုလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းနှင့် သုတ်ဆေးများ ထုတ်လုပ်အသုံးပြုရာမှစ၍ ယနေ့ကာလတွင် ကလေးကစားစရာပစ္စည်းများမှ အစ ပလတ်စတစ်ကိုအသုံးပြုလျက်ရှိပါသည်။²

ရည်ရွယ်ချက်

၂။ ဤစာတမ်းတို၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်အသုံးပြုမှုနှုန်းများ ပိုမိုများပြားလာသည်ကို သိရှိနိုင်ရန်၊ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲစွန့်ပစ်ခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်ပေါ်နိုင်သည့် ကျန်းမာရေးပြဿနာများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သတ္တဝါများအပေါ် ဆိုးရွားသော အကျိုးသက်ရောက်မှုများကိုသိရှိနိုင်စေရန်၊ ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အစိုးရ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အဖွဲ့အစည်း၏ဆောင်ရွက်ချက်များ၊ အခက်အခဲများကို သိရှိနိုင်စေရန်ဖြစ်ပါသည်။

အချက်အလက်များဖော်ပြမှုနည်းနာနိဿယများ

၃။ ဤစာတမ်းတိုတွင် အသုံးပြုထားသော သတင်းအချက်အလက်များကို အစိုးရနှင့် နိုင်ငံတကာ Website များမှ ထုတ်ပြန်ထားသော သတင်းအချက်အလက်များ၊ သတင်းစာများ၊ ဂျာနယ်များ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နေ့ သမ္မတ၏မိန့်ခွန်း၊ လွှတ်တော်အစည်းအဝေးမှတ်တမ်းများ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏ ဆောင်ရွက်ချက်များမှ သတင်းအချက်အလက်များ ရယူထားပါသည်။

¹ Info Digest Journal၊ အမှတ် (၄၀)၊ စိန်ခေါ်မှုဖြစ်လာသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်၊ စာမျက်နှာ ၄၀ မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
² ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး၊ ပလတ်စတစ်အမှိုက်ရှင်းလင်းပေး၊ <https://tinyurl.com/um879rf> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းအကြောင်းရင်း

၄။ ပလတ်စတစ်ကို သုံးစွဲခြင်းသည် ဈေးနှုန်းသက်သာခြင်း၊ တာရှည်အသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ ပေါ့ပါးသေသပ်လှပခြင်း၊ သယ်ဆောင်ရလွယ်ကူခြင်း၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးကို အလွယ်တကူပြုလုပ်နိုင်ခြင်း၊ ကုန်ပစ္စည်းအားလုံးကို စနစ်တကျထုပ်ပိုးနိုင်ခြင်းစသည့် ကောင်းကျိုးများကြောင့်ဖြစ်ပါသည်။ ယခုအခါ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများကို ပိုမိုထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်သုံးစွဲမှုများ မြင့်တက်လာခဲ့ကြပါသည်။³ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းတို့သည် အရောင်အသွေးအရွယ်အစားစုံလင်၍ ပေါ့ပါးခိုင်ခန့် သိမ်းဆည်းရလွယ်ကူခြင်းကြောင့် လူအများကြိုက်နှစ်သက်သော ပစ္စည်းဖြစ်နေပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပလတ်စတစ်ကြိုးမှစ၍ စက်မှုကုန်ပစ္စည်း၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးအထိ ပလတ်စတစ်ကို တွင်ကျယ်စွာ ထုတ်လုပ်အသုံးပြုနေကြပါသည်။ ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် နှစ်စဉ် ပလတ်စတစ် တန်ချိန်ပေါင်း သန်း ၄၀၀ ကျော် ထုတ်လုပ်နေသည်ဟု ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂက ထုတ်ပြန်သည့် တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာအရ သိရှိရပါသည်။⁴

ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုနှင့်အတူ စွန့်ပစ်နေမှုများ

၅။ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိ မြို့ပြနေလူတစ်ဦးချင်းသည် တစ်ရက်ကိုပျမ်းမျှအားဖြင့် ပလတ်စတစ်အိတ် ၄ လုံးခန့် သုံးစွဲနေမှုကြောင့် ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် ပလတ်စတစ်အိတ်ပေါင်း ၁၄၆၀ ခန့် သုံးစွဲနေပါသည်။ လူတစ်ဦးချင်းစီသော်လည်းကောင်း၊ အစုအဖွဲ့လိုက်သော်လည်းကောင်း နေ့စဉ်သုံးစွဲနေသော ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ ဖျော်ရည်ပိုက်များ၊ ပလတ်စတစ်ရေဗူးများကို တစ်ခါသုံးပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် စွန့်ပစ်လျက်ရှိပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့နေလူထု၏ ပလတ်စတစ်အမှိုက်စွန့်ပစ်မှုပမာဏသည် တစ်ရက်လျှင် တန် ၃၀၀ ရှိပြီး လူတစ်ယောက်လျှင် နေ့စဉ် ပလတ်စတစ်အမှိုက် ၀.၈ ကီလို စွန့်ပစ်နေသည်ဟု သန့်မြန်မာအဖွဲ့က ထုတ်ပြန်ထားပါသည်။ ဧရာဝတီမြစ်အတွင်းသို့ နေ့စဉ် ပလတ်စတစ်တန်ချိန်ပေါင်း ၁၂၀ ခန့် စွန့်ပစ်လျက်ရှိပြီး မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် ၃၂ တန်ဖြင့် ပလတ်စတစ်အများဆုံးစွန့်ပစ်သည့် နေရာဖြစ်ပါသည်။⁵

³ တွေးဆကြံရွယ် ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာ ၄ ရက်၊ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ စာမျက်နှာ ၂ မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
⁴ အနာဂတ်ကာလကို ပလတ်စတစ်အမှိုက်တွေက ခြိမ်းခြောက်လာနေ၊ ပလတ်စတစ်အန္တရာယ် <https://tinyurl.com/Vl25gbx> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
⁵ ဧရာဝတီမြစ်ထဲ ပလတ်စတစ်အမှိုက် နေ့စဉ် တန် ၁၀၀ ကျော်ပျောက်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၂၇ ရက်၊ <https://burmese.voanews.com/a/irrwaddy-river-plastic-waste/5017334.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

၆။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်က ထုတ်ပြန်ခဲ့သည့် အာဆီယံနိုင်ငံများ၏ စွန့်ပစ်အမှိုက် စီမံခန့်ခွဲရေးဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာအရ မြန်မာနိုင်ငံသည် အာဆီယံနိုင်ငံများအနက် နေ့စဉ်အမှိုက်ထွက်ရှိမှုပမာဏသည် တတိယအနည်းဆုံးနေရာတွင်ရှိနေသော်လည်း စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများတွင် ပလတ်စတစ်ပါဝင်မှုနှုန်းမှာ ၁၇.၇၅ ရာခိုင်နှုန်းဖြင့် အမြင့်ဆုံး ဖြစ်နေပါသည်။^၆

ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်း၏အန္တရာယ်

၇။ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများသည် ဆွေးမြေ့ရန် အနည်းဆုံး နှစ်ပေါင်း (၅၀) ခန့်ကြာမြင့်တတ်ပြီး အပူနှင့်ထိတွေ့သောအခါ ဓာတုအဆိပ်အဖြစ်ပျော်ဝင်ပြီး လူတို့၏ ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်စေပါသည်။ ထို့ပြင် ပလတ်စတစ်အမှိုက်များကို မီးရှို့ဖျက်ဆီးပါက ဓာတုအဆိပ်အတောက်ဓာတ်ငွေ့များထွက်လာပြီး အသက်ရှူလမ်းကြောင်းဆိုင်ရာရောဂါများ ဖြစ်ပွားစေပါသည်။ ပလတ်စတစ်အိတ်၊ ပလတ်စတစ်ဘူးများထုတ်လုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသောကော်စတေးများသည် သဘာဝသယံဇာတဖြစ်သည့် ရေနံစိမ်းမှ ထုတ်ယူသုံးစွဲရာသဖြင့် သဘာဝသယံဇာတလျော့နည်းစေခြင်း၊ ပလတ်စတစ်များသည် နှစ်ပေါင်း ၅၀၀ ကျော်မှ ပျက်စီးနိုင်သည့်အတွက် အမှိုက်များ မြေမြှုပ်ဖျက်ဆီးသည့်အခါ အပင်မျိုးစေ့များ အပင်ပေါက်ရာတွင် အညှောင့်မထွက်နိုင်၍ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ထိခိုက်စေခြင်းနှင့် ပလတ်စတစ်အိတ်များဖြင့် အစားအစာများထုတ်ပိုးမှုကြောင့် ပလတ်စတစ်အိတ်တွင် ပါဝင်သောခဲဓာတ်ကြောင့် ကင်ဆာရောဂါများဖြစ်ပွားခြင်းစသည့် ဆိုးကျိုးများကို ခံစားကြုံတွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။^၇

မြစ်ချောင်း၊ ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာများအပေါ် ပလတ်စတစ်၏သက်ရောက်မှုများ

၈။ ပလတ်စတစ်များကို အလွယ်တကူစွန့်ပစ်ခြင်း၊ သိမ်းဆည်း၍မရနိုင်သော စွန့်ပစ်အမှိုက်များ မြေပြင်တွင် ကျကျန်ခဲ့ခြင်းတို့မှအစပြု၍ ရေမြောင်းများ၊ ချောင်းများမှတစ်ဆင့် မြစ်များနှင့် ပင်လယ်တွင်းသို့ ရောက်ရှိသွားခြင်းသည် ပင်လယ်ပြင်ညစ်ညမ်းသည့် ပလတ်စတစ်ပြဿနာကို ကြုံတွေ့လာရပါသည်။ ပလတ်စတစ်အိတ်များနှင့် ပလတ်စတစ်ဘူးများသည် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ

^၆ အနာဂတ်ကာလကို ပလတ်စတစ်အမှိုက်များက ခြိမ်းခြောက်လာနေ၊ <https://tinyurl.com/vl25gbx> မှ ကောက်နုတ်ထားပါသည်။
^၇ ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုကို တိုက်ဖျက်ကြံစို့၊ <http://myanmardigital.news/mm/content/17813> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

အတွင်းသို့ နှစ်စဉ် ၁၃ သန်းခန့် မျှောဝင်စီးဆင်းနေသောကြောင့် ရေနေသတ္တဝါများနှင့် ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောများအတွက် ဘေးအန္တရာယ်ရှိခြင်းနှင့် အဏ္ဏဝါဂေဟစနစ်ကို ယိုယွင်းပျက်စီးစေခြင်းတို့ ကြုံတွေ့ရပါသည်။ ပင်လယ်ရေပြင်သို့ ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းစွန့်ပစ်မှု အများဆုံးနိုင်ငံ ၂၀ အနက် မြန်မာနိုင်ငံသည် အဆင့် ၁၇ နေရာတွင် ရှိနေပါသည်။^၈ ပလတ်စတစ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်း များနှင့် ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ စုပုံများပြားလာခြင်းကြောင့် သားရဲတိရစ္ဆာန်များ၊ ၎င်းတို့ ကျက်စားရာဒေသများနှင့် လူသားများအား ဆိုးရွားသည့်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ဖြစ်ပေါ်စေပါ သည်။ ပလတ်စတစ်၏ ဓာတ်သဘာဝပြိုကွဲမှုနှေးကွေးခြင်းကြောင့် ပင်လယ်သမုဒ္ဒရာ၊ မြစ်ချောင်း နှင့် ကုန်းမြေဒေသများကို မလိုလားအပ်သော ဆိုးကျိုးများ ဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ အထူးသဖြင့် ရေသတ္တဝါများသည် ငါးဖမ်းပိုက်ကဲ့သို့ စွန့်ပစ်ထားသည့် ပလတ်စတစ်အပိုင်းအစများထဲ၌ ငြိတွယ်ပိတ်မိနေခြင်း၊ စားသောက်မိခြင်း၊ ၎င်းထဲ၌ပါဝင်သည့် ဓာတုပစ္စည်းများဖြင့် ထိတွေ့မိခြင်း ကြောင့် ဇီဝစနစ်ဖြစ်စဉ်များ ပျက်ယွင်းခြင်းတို့ကို ဖြစ်စေပါသည်။^၉

ပလတ်စတစ်အမျိုးအစားအလိုက် ဆွေးမြည့်ပျက်စီးရန်ကြာချိန်

စဉ်	အမျိုးအစား	ဆွေးမြည့်ပျက်စီးရန်ကြာချိန်
(၁)	ပလတ်စတစ်ခွက်	၅၀ နှစ်
(၂)	ပလတ်စတစ်ပုလင်း	၅၀၀ နှစ်
(၃)	ပလတ်စတစ်အိတ်	၂၀၀-၁၀၀၀ နှစ် ^{၁၀}

ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ခြင်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသည့် ပြဿနာများ

၉။ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာပြဿနာများတွင် ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကြောင့် ပတ်ဝန်းကျင် ညစ်ညမ်းမှုသည်လည်း တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်ပါသည်။ လူတို့စွန့်ပစ်သော အမှိုက်ပမာဏများလာ သည်နှင့်အမျှ လူနေမှုဝန်းကျင်မှာ တဖြည်းဖြည်းကျဉ်းမြောင်းလာရပါသည်။ အမှိုက်ပုံပမာဏ

^၈ စိန်ခေါ်မှုဖြစ်ပေါ်လာသည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုနှင့် ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်၊ Info Digest Journal၊ အမှတ် (၄၀) စာမျက်နှာ ၄၆ မှကောက်နုတ်ထား ပါသည်။
^၉ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နေ့ဂုဏ်ပြုဆောင်းပါး၊ <https://www.myanmar.net.mm/index.php/effectarticles/item/24473-2018-06-05-09-17-41> မှ ကောက်နုတ်ထားပါသည်။
^{၁၀} အမှိုက်အကြောင်း သိကောင်းစရာ၊ ဇော်မျိုးနိုင်၊ မြန်မာ့အလင်းသတင်းစာ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၅ ရက်၊ စာမျက်နှာ ၂၁ မှ ကောက်နုတ်ထားပါသည်။

ကြီးလာခြင်းသည် ပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်ပျက်စီးရုံမျှမက မြို့ပြလူနေမှုဘဝနှင့် မြို့တော်အင်္ဂါရပ်ကိုပါထိခိုက်စေပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၏ လူဦးရေအထူထပ်ဆုံးမြို့ဖြစ်သော ရန်ကုန်မြို့တွင် ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ ပလတ်စတစ်ဗူးခွံများမှာ ရေမြောင်းအတွင်း ပိတ်ဆို့နေသောကြောင့် ရေစီးဆင်းမှုကို အဟန့်အတားဖြစ်စေပြီး မိုးရာသီကာလများတွင် လမ်းပေါ်ရေကြီးခြင်းများ ကြုံတွေ့ရလျက်ရှိပါသည်။¹¹

ပလတ်စတစ်လျှော့ချရေးဆိုင်ရာ အစိုးရ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၀။ သယံဇာတနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနလက်အောက်ရှိ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန (Environmental Conservation Department - ECD) နှင့် ကုလသမဂ္ဂ ပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ်၏ နည်းပညာအကူအညီဖြင့် အခြားဆက်စပ်ဌာနများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကိုယ်စားလှယ်များနှင့်ပူးပေါင်း၍ ထာဝစဉ်စိမ်းလန်းသန့်ရှင်းကောင်းမွန်သော ပတ်ဝန်းကျင်ကို ဖော်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အမျိုးသားအဆင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်း အစီအစဉ် (၂၀၁၇-၂၀၃၀) ကို ရေးဆွဲခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ရေးဆွဲနေသော အမျိုးသားအဆင့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု မဟာ ဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တွင် ပလတ်စတစ်လျှော့ချသုံးစွဲရန် 3 R (Reduce, Reuse, Recycle) ကို အခြေခံ၍ ထည့်သွင်းရေးဆွဲထားပါသည်။

၁၁။ ထိုမဟာဗျူဟာကိုအခြေခံပြီး မြို့တော်အဆင့်အနေဖြင့် မန္တလေးမြို့တော်ကို အနာဂတ် မျိုးဆက်များအတွက် စိမ်းလန်းစိုပြေသန့်ရှင်းလှပသော မြို့တော်ဖြစ်ရေးကို ရေရှည်မျှော်မှန်းပြီး မန္တလေးမြို့တော် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှု မဟာဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းစီမံချက် (၂၀၁၇-၂၀၃၀) ကို ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလတွင် ရေးဆွဲထုတ်ပြန်နိုင်ခဲ့ပြီး စတင်အကောင်အထည်ဖော် ဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် လူသားတို့၏ ကျန်းမာရေးနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အား အန္တရာယ်ဖြစ် စေနိုင်သည့် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲနိုင်ရန် စီမံချက်ကို ရေးဆွဲပြုစုလျက်ရှိပါသည်။¹²

¹¹ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျော့ကျရေး၊ သီတင်း ၁၀ ပတ်ကြာ လှုပ်ရှားမှုစတင်၊ <https://burmese.voanews.com/a/myanmar-plastic-/5040345.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
¹² ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ကမ္ဘာ့ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးနေ့အခမ်းအနားတွင် နိုင်ငံတော် သမ္မတဦးဝင်းမြင့် ပြောကြားသည့်မိန့်ခွန်း မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနေ့ အထိမ်းအမှတ်၏ “ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှု တိုက်ဖျက်ကြံ့ခိုင်” ဆောင်ပုဒ်နှင့်အညီ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုးရွားစွာထိခိုက်စေသည့် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုကိုလျှော့ချနိုင်ရန် အစိုးရနှင့်သန့်မြန်မာတို့ပူးပေါင်းပြီး မူဝါဒများ ရေးဆွဲဆောင်ရွက် လျက်ရှိပါသည်။¹³

၁၂။ ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှု လျှော့ချရေးအတွက် အမှိုက်စို၊ အမှိုက်ခြောက် ခွဲခြားစွန့်ပစ်သည့် စနစ်ကို စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီများက ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။ မန္တလေးမြို့တော်စည်ပင် သာယာရေးကော်မတီက ပေါ်လီအီသိုင်လင်း ပလတ်စတစ်အိတ်များထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရောင်းဝယ် ခြင်း၊ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းသိုလှောင်ခြင်းများကို ၂၀၁၁ ခုနှစ်တွင် ပိတ်ပင်ခဲ့ပါသည်။¹⁴ ရန်ကုန်မြို့တော် စည်ပင်သာယာရေး ကော်မတီသည် စာသင်ကျောင်းများ၌ ပလတ်စတစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အသိ ပညာပေးဟောပြောပွဲများ ပြုလုပ်ခြင်း၊ အများပြည်သူများသို့ ပညာပေးလက်ကမ်းစာစောင်များ ဖြန့်ဝေခြင်းတို့ ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည့်အပြင် သိပ်သည်းဆမြင့်မားသည့် ပေါ်လီအီသိုင်လင်း ပလတ်စတစ်အိတ်အထူများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ တင်သွင်းခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်းဆိုင်ရာ လုပ်ငန်းများကို ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်စေနိုင်သည့်အတွက် ၂၀၁၉ ခုနှစ်တွင် ပိတ်ပင်တားမြစ်ခဲ့ ပါသည်။¹⁵

လွှတ်တော်တွင်းဆွေးနွေးမှုများ

၁၃။ ပထမအကြိမ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော် အစည်းအဝေး၏ ၂၀၁၅ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၁ ရက်နေ့တွင် ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီးအမှတ် (၁) မဲဆန္ဒနယ်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစောမော်ထွန်းက ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရေး၊ ကင်းစင်ရေးတို့အတွက် ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး အသိရှိရှိပါဝင်လာရေး ဆောင်ရွက်ပေးရန် အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။¹⁶ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌဟောင်း ဦးခင်အောင်မြင့် က ပြည်သူများအတွက် ကျန်းမာရေးအန္တရာယ်ရှိသော ပလတ်စတစ်အိတ်သုံးစွဲမှုကို ဟန့်တား ထိန်းချုပ်နိုင်ရေးအတွက် ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုရေးဆွဲရန် ညွှန်ကြားခဲ့ပါသည်။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု

¹³ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချနိုင်ရန် မူဝါဒများရေးဆွဲမည်။ <https://voicejournalmm.com/archives/10670> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
¹⁴ National Waste Management Strategy and Master Plan For Myanmar (2018-2030) မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
¹⁵ National Waste Management Strategy and Master Plan For Myanmar (2018-2030) မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
¹⁶ ပထမအကြိမ်အမျိုးသားလွှတ်တော်(၁၂) ကြိမ်မြောက်ပုံမှန်အစည်းအဝေး၊ (၅၅) ရက်နေ့မြောက်မှတ်တမ်းမှ ကောက်နုတ်ထားပါသည်။

ကြောင့် ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာပြဿနာများ၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းမှုများ ဖြစ်ပေါ်လာနိုင်ကြောင်းကို အသိပညာပေးခြင်းများ၊ ပလတ်စတစ်ထုတ်လုပ်မှု လျှော့ချကန့်သတ်ခြင်းတို့ကို ဆောင်ရွက်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်ဟု ကျန်းမာရေးဝန်ကြီးဌာန ဒုတိယဝန်ကြီးဟောင်း ဒေါက်တာဝင်းမြင့်က ပြောကြားခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ယင်းအဆိုကို အမျိုးသားလွှတ်တော်တွင် မဲခွဲဆုံးဖြတ်ပြီး အတည်ပြုခဲ့ပါသည်။¹⁷

၁၄။ ဒုတိယအကြိမ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်အစည်းအဝေး၏ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလ ၃၁ ရက်နေ့တွင် မောက်မယ်မဲဆန္ဒနယ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်၊ ဦးစိုင်းငေါင်ဆိုင်ဟိန်းက ကမ္ဘာတစ်ဝန်းတွင် ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့နေရသည့် အဓိကပြဿနာတစ်ရပ်မှာ ပလတ်စတစ် စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများဖြစ်သောကြောင့် ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်တားဆီးကာကွယ်ရန် နေ့စဉ်စွန့်ပစ်အမှိုက်များတွင်ပါဝင်သည့် ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများကို သီးသန့်ဖယ်ရှားစေခြင်းနှင့် ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုနှုန်းလျှော့ချခြင်းစသည့် ပြည်သူ့လူထုတစ်ရပ်လုံးပါဝင်သော ဒီမိုကရေစီအခြေခံ အလေ့အကျင့်ကောင်းများ မူဝါဒတစ်ရပ်ရေးဆွဲပြဋ္ဌာန်းပေးရန် အဆိုတင်သွင်းခဲ့ပါသည်။¹⁸ ပလတ်စတစ်လျှော့ချရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်သူ့လူထုက လိုက်ပါဆင်နွှဲနိုင်ရန် အစိုးရမှ မူဝါဒကောင်းများ ရေးဆွဲချမှတ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်းနှင့် အန္တရာယ်ရှိသည်ကိုသိရှိပါက အန္တရာယ်ကို ကာကွယ်တားဆီးရမည့် မဟာဗျူဟာ၊ နည်းဗျူဟာများ ရေးဆွဲချမှတ်ပေးရမည်ဖြစ်ကြောင်း ဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။ ဈေးဝယ်ရာတွင် ထုပ်ပိုးအသုံးပြုသည့် ပလတ်စတစ်အိတ်များကြောင့် ကျန်းမာရေးကို ထိခိုက်နိုင်သည့် ဆိုးကျိုးများအကြောင်းနှင့် စွန့်ပစ်ရာတွင်လည်း ပျက်စီးရန်မလွယ်သည့် ပလတ်စတစ်အိတ်များကြောင့် မြေကြီးနှင့်သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ပျက်စီးစေကြောင်းကို ကိုယ်စားလှယ် (၅) ဦးက အထောက်အထားများနှင့် ထောက်ခံဆွေးနွေးခဲ့ပါသည်။

၁၅။ အဆိုတင်သွင်းမှုအပေါ် နေပြည်တော်ကောင်စီဝင် ဦးအောင်မြင့်ထွန်းနှင့် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး ဦးအုန်းဝင်းတို့က

¹⁷ ပလတ်စတစ်အိတ်သုံးစွဲမှုထိန်းချုပ်ရေး ဥပဒေကြမ်းတစ်ခုရေးဆွဲရန်၊ အမျိုးသားလွှတ်တော်ဥက္ကဋ္ဌညွှန်ကြား၊ <https://www.7daydaily.com/story/38541> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
¹⁸ ဒုတိယအကြိမ်၊ ပြည်သူ့လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ် ဦးစိုင်းငေါင်ဆိုင်ဟိန်း၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၃၀ ရက်နေ့၊ အဆိုဆွေးနွေးချက်မှ ကောက်နုတ်ထားပါသည်။ <https://news-eleven.com/news/19443>

ပလတ်စတစ်အမှိုက်နှင့်ပတ်သက်၍ ပြည်ထောင်စုအစိုးရတွင် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းထားပြီး မူဝါဒများ ရှိပြီးသားဖြစ်သဖြင့် အဆိုကို မှတ်တမ်းတင်သင့်ဟု ပြောကြားခဲ့ပြီး ဥက္ကဋ္ဌက အဆိုကို မဲခွဲဆုံးဖြတ်၍ မှတ်တမ်းတင်ရန်ဆုံးဖြတ်ခဲ့ပါသည်။¹⁹

အဖွဲ့အစည်းများ၏ဆောင်ရွက်ချက်များ

၁၆။ ၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တစ်ဦးချင်း၊ တစ်ယောက်ချင်း၊ ကုမ္ပဏီများ၊ အရပ်ဘက် အဖွဲ့အစည်းများ၊ အစိုးရများသည် ခိုင်မာသောကတိကဝတ်များဖြင့် ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှု လျှော့ချနိုင်ရန်၊ ပြန်လည်အသုံးပြုရန်နှင့် အသုံးပြုပြီးသော ပလတ်စတစ်များအား ပြန်လည် ထုတ်လုပ်အသုံးပြုနိုင်ရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သန့်မြန်မာအဖွဲ့ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင် စတင် ဖွဲ့စည်းခဲ့ပါသည်။ သန့်မြန်မာအဖွဲ့သည် ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုနှင့် ဆိုးကျိုးများအကြောင်းကို အများပြည်သူများ အကျယ်တဝင့်သိရှိစေရန် အများပြည်သူအသိပေးလှုပ်ရှားမှု အစီအစဉ်တစ်ခု အဖြစ် နိုင်ငံကျော်အနုပညာရှင်များနှင့် ပညာပေးဇာတ်လမ်းတိုများ ရိုက်ကူးထားပါသည်။²⁰

၁၇။ သန့်မြန်မာအဖွဲ့သည် ခရီးသွားလုပ်ငန်း ရေရှည်တည်တံ့စေရန်အတွက် ခရီးသွားကုမ္ပဏီ များက ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရန် လိုအပ်သဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံအနှံ့ရှိ ဟိုတယ်ပေါင်း ၉၀ ကျော် နှင့် တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ လျှော့ချသုံးစွဲရန် ကတိပြုခဲ့ကြပါသည်။ ထို့ပြင် ရိုးမာဏ် နှင့် သန့်မြန်မာတို့ ပူးပေါင်း၍ ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုနှင့် ညစ်ညမ်းမှုကို လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍ ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှု (၁၀) ဆ ပိုမိုများပြားလာသည်ကို အများပြည်သူ သတိပြု လာစေရန်ရည်ရွယ်၍ “တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုသက်တမ်း လွန်ခဲ့သော (၂၅) နှစ်နှင့် ယနေ့” ဟူသောခေါင်းစဉ်ဖြင့် ပြပွဲ ၁၅ ပွဲကို ရန်ကုန်၊ နေပြည်တော်နှင့် မန္တလေးမြို့ကြီးများတွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လမှ ဇွန်လအတွင်း ပြသခဲ့ပါသည်။ ပြပွဲတွင် ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုကို အနုပညာ

¹⁹ ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုလျှော့ချရေး အဆိုမှတ်တမ်းတင်စောင့်ကြည့်ရန် လွှတ်တော်ဆုံးဖြတ်၊ <https://burma.irrawaddy.com/news/2017/11/21/146367.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
²⁰ ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုတိုက်ဖျက်ရေးမှာအနုပညာရှင်များပါဝင်မည်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၄ ရက် <https://burma.irrawaddy.com/lifestyle/2018/06/04/160226.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

လက်ရာမြောက်စွာ အလှဆင်ထားခြင်းဖြစ်ပြီး ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုကို လျှော့ချနိုင်သော အခြားနည်းလမ်းများ ပြသခြင်းတို့ပါဝင်ပါသည်။²¹

၁၈။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရန်၊ တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်အိတ်များကို လုံးဝအသုံးမပြုဘဲ ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်မည့် အစားထိုးအိတ်များကို အသုံးပြုလာစေရန် ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် သန့်မြန်မာအဖွဲ့က လှုံ့ဆော်စည်းရုံးပြီး သီတင်းပတ် ၁၀ ပတ်ကြာ (10 weeks Zero Waste Challenge) လှုပ်ရှားမှုကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လတွင် စတင်လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။ ထိုလှုပ်ရှားမှုသည် Facebook Media မှတစ်ဆင့် လှုံ့ဆော်စည်းရုံးသည့် လှုပ်ရှားမှုတစ်ခုဖြစ်ပြီး အလွယ်တကူပါဝင်နိုင်ပြီး မြန်မာလူမျိုးများ၏ အလေ့အကျင့်များကို တဖြေးဖြေးချင်း ပြောင်းလဲ နိုင်ရန် ရည်ရွယ်ကာ ပလတ်စတစ်အိတ်နှင့် ရေသန့်ဗူးအခြားအစားထိုးပစ္စည်းများ အသုံးပြုလာ အောင် လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့် ပလတ်စတစ်လျှော့ချရေး လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြစ်ပါသည်။ လူထု အခြေပြုလှုပ်ရှားမှုအဖွဲ့အစည်း သန့်မြန်မာသည် ပိုမိုသန့်ရှင်းသည့်မြန်မာသို့ ဦးတည်လျှောက်လမ်း နိုင်ရန် ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုလျှော့ချရေးအတွက် အများပြည်သူတို့နှင့် ပူးပေါင်းပါဝင်၍ အလေးအနက်ထား ဆောင်ရွက်လျက်ရှိပါသည်။

၁၉။ မြန်မာ့စီးပွားရေးကဏ္ဍတာဝန်ယူမှုရရှိရေး အထောက်အကူပြုဌာန (MCRB) သည် Flora & Fauna International (FFI)၊ သန့်မြန်မာအဖွဲ့နှင့် United Nations Development Programme (UNDP) တို့ ပူးပေါင်း၍ တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချရေးနှင့် ပတ်သက် သည့် အလုပ်ရုံဆွေးနွေးပွဲတစ်ခုကို နေပြည်တော် ဟောတန်(Hilton) ဟိုတယ်တွင် ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၉ ရက်နေ့က ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ၎င်းဆွေးနွေးပွဲတွင် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပုဂ္ဂိုလ် များအပါအဝင် အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများ၊ လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် လူမှု အဖွဲ့အစည်းများစွာ တက်ရောက်ခဲ့ကြပါသည်။²²

²¹ မြန်မာနိုင်ငံ ဟိုတယ် ၉၀ ကျော် တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်လျှော့ချသုံးစွဲရေး ကတိပြုထားချက် စောင့်ကြည့်သွားမည်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာ ၁၅ ရက်၊ <https://myanmar.mmtimes.com/news/116496.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။
²² Reducing Single-Use Plastic in Myanmar August 05, 2019၊ <https://www.myanmar-responsiblebusiness.org/news/reducing-single-use-plastic-myanmar.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

၂၀။ မြန်မာနိုင်ငံသည် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်း၍ ကုလသမဂ္ဂရာသီဥတု ပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ကွန်ဗင်းရှင်း၊ ကမ္ဘာ့ရာသီဥတုပြောင်းလဲမှုဆိုင်ရာ ပါရီသဘောတူချက်၊ ကုလသမဂ္ဂဇီဝမျိုးစုံ၊ မျိုးကွဲ ကွန်ဗင်းရှင်း၊ စတော့ဟုန်း ကွန်ဗင်းရှင်းစသည့် အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ သဘောတူညီချက်များတွင် လက်မှတ်ရေးထိုးကာ ပူးပေါင်းပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။²³

ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချရန်နည်းလမ်းများ

၂၁။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုလျှော့ချရန်အတွက် ပြည်သူလူထုအား အသိပညာပေးမှုများ လုပ်ဆောင် ကြရမည်ဖြစ်ပြီး စည်းမျဉ်းစည်းကမ်းများနှင့် မူဝါဒများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့်အတူ အောက်ပါနည်းလမ်း (၅) ခုဖြင့် ဆောင်ရွက်သွားရန် လိုအပ်ပါသည်-

- (က) အစားအစာများဝယ်ယူရာတွင် ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်ဘူး များဖြင့် ထုတ်ပိုးမှုကို တက်နိုင်သလောက် ငြင်းပယ်ရန်၊ (Reject)
- (ခ) ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျော့နည်းလာစေရေးအတွက် ယခင်ကတည်းက ထုတ်ပိုး လာသည့် အင်ဖက်၊ ငှက်ပျောဖက်များဖြင့် ထုတ်ပိုးမှုစနစ်ဖြင့် ပြန်လည်ကျင့်သုံး ရန်၊ အော်ဂဲနစ် ပလတ်စတစ်အိတ်များဖြင့် အစားထိုးရန်၊ (Reduce)
- (ဂ) တစ်ခါသုံး ပလတ်စတစ်အိတ်များ၊ တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်ဘူးများကို တစ်ခါသုံး စွဲခြင်းဖြင့် စွန့်ပစ်ခြင်းမပြုဘဲ ပြန်လည်သုံးစွဲရန်၊ (Reuse)
- (ဃ) ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သည့် လုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် လိုအပ်သည့် ကုန်ကြမ်းအဖြစ် ပြန်လည်သုံးစွဲရန်၊ (Recycle)
- (င) အသုံးပြုပြီးသော ပလတ်စတစ်အိတ်၊ ပလတ်စတစ်ဘူးများကို Recycle ပြုလုပ်နိုင် သည့်နေရာသို့ စုစည်းပို့ဆောင်ခြင်း (Return) တို့ကို လုပ်ဆောင်ခြင်းဖြင့် ပလတ် စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချနိုင်ပါသည်။

²³ စည်းကမ်းမဲ့အမှိုက်စွန့်ပစ်မှု တားမြစ်မူဝါဒများ ရေးဆွဲမည်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ ၅ ရက် <https://burma.irrawaddy.com/news/2018/06/05/160355.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ၏ ပလတ်စတစ်အစားထိုးလုပ်ငန်း

၂၂။ စွန့်ဦးတီထွင်လုပ်ငန်းရှင်တစ်ဦးဖြစ်သည့် Nature Myanmar ကုမ္ပဏီတည်ထောင်သူ ဦးမင်းကျော်ဇင်သည် လူအများ၏ ကျန်းမာရေးအန္တရာယ်နှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ဆိုးကျိုး များ ဖြစ်ပေါ်စေသော ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းနေရာများတွင် အစားထိုးသုံးစွဲရန် အသုံးမဝင်ခဲ့သော ကွမ်းသီးပင်များ၏ ကွမ်းဖတ်များကို လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများအဖြစ် ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်လျက် ရှိပါသည်။ စတင်ထုတ်လုပ်ချိန်တွင် စက်ပစ္စည်းနှင့် နည်းပညာအားနည်းချက်ကြောင့် ထုတ်ကုန် များတွင် လိုအပ်ချက်များရှိနေခဲ့ပါသည်။²⁴ သို့သော် လက်ရှိအချိန်တွင် တစ်ခါသုံးပစ္စည်းများ ဖြစ်သော ထမင်းစားပန်းကန်အမျိုးမျိုး၊ ဇွန်းများ၊ ပန်းကန်လုံးများ၊ ဖော့ဘူးပုံစံဘူးများ၊ အချဉ် ထည့်သည့် ခွက်ငယ်ကလေးများ ထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး နောက်ပိုင်းတွင် တစ်ခါသုံး ထမင်းဘူးများ နှင့် ရေခွက်များကိုလည်း ထုတ်လုပ်သွားရန်ရှိပါသည်။²⁵

၂၃။ ကွမ်းသီးဖတ်ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများသည် သဘာဝကထွက်ရှိသည့် ပစ္စည်းကို သဘာဝအတိုင်း ထုတ်လုပ်ထားခြင်းဖြစ်သဖြင့် အပူဖြစ်စေ၊ အအေးဖြစ်စေ သုံးစွဲနိုင်ပြီး ကျန်းမာရေးအတွက် ဆိုးကျိုးအန္တရာယ်မရှိနိုင်ဟု ထုတ်လုပ်သူက ပြောကြားထားပါသည်။ ထို့အပြင် ကွမ်းသီးဖတ်ထုတ်ကုန်များသည် မိုက်ခရိုဝေ့တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုနိုင်ခြင်း၊ အစား အစာထည့်ရာ၌ ရေယိုစိမ့်မှုမရှိခြင်း၊ အပင်မှကြွေကျသည့်အရွက်ကို ကောက်ယူအသုံးပြုခြင်း ကြောင့် သစ်ပင်ခုတ်မှုလုံးဝမရှိခြင်းစသည့် ကောင်းကျိုးများရရှိပါသည်။ အသုံးပြုပြီး စွန့်ပစ်ပါက လည်း ခြောက်လအတွင်းဆွေးမြည့်နိုင်ပါသည်။ ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်ကို သိရှိနားလည်ပြီး ၎င်း၏ဆိုးကျိုးကို ကြောက်ရွံ့လာသူများအတွက် ကွမ်းသီးဖတ်ထုတ်ကုန်များသည် အားထားစရာ တစ်ခုဖြစ်လာပါသည်။

၂၄။ ယင်းထုတ်ကုန်များကို ပြည်တွင်းအော်ဒါမှာယူမှု နေ့စဉ်ထောင်ဂဏန်းခန့်ရှိနေပြီး ပြည်ပ နိုင်ငံအချို့မှ ပူးပေါင်းလုပ်ဆောင်ရန် ကမ်းလှမ်းမှုများရှိနေပါသည်။ ယခုအခါ၌ ကွမ်းသီးဖတ်

²⁴ ပလတ်စတစ်အစားထိုး သဘာဝထုတ်ကုန်သစ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်၊ <https://7day.news/story/156638> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

²⁵ ကွမ်းသီးပင်၏ အဖက်အလက်လေးများ ပလတ်စတစ်အစားထိုး လူသုံးကုန်အဖြစ်ဖန်တီး၊ <https://burma.irrawaddy.com/multimedia/photo-essay/2019/06/25/196014.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

ထုတ်ကုန်များကို အော်ဒါမှာယူသူများရှိနေသော်လည်း လူအင်အားနှင့်စက်ပစ္စည်း လိုအပ်ချက်ကြောင့် ထုတ်လုပ်နိုင်မှုမှာ ရာဂဏန်းခန့်သာရှိနေပြီး လိုအပ်ချက်ပြည့်မီအောင် ထုတ်ပေးနိုင်မှု မရှိပေ။ ကွမ်သီးဖတ်ထုတ်ကုန်များ၏ မူရင်းဈေးနှုန်းသည် ပစ္စည်းအမျိုးအစား အလိုက် ၅၀ ကျပ်မှ ၁၅၀ ကျပ်အထိ ရှိနေသောကြောင့် ပလတ်စတစ်နှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ဈေးနှုန်း ကြီးမြင့်နေပါသည်။ ထိုအားနည်းချက်များကို ဖြည့်ဆည်းသည့်အနေဖြင့် ဈေးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် လိုသလောက် ထုတ်လုပ်နိုင်မှသာ ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ပြီး လူတန်းစားအားလုံး သုံးစွဲနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။²⁶

နိုင်ငံအချို့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ

၂၅။ ပလတ်စတစ်များသည် လူတို့၏ နေ့စဉ်အသုံးပြုမှုအခန်းကဏ္ဍတွင် အရေးပါလှပါသည်။ ထို့ကြောင့် ကမ္ဘာပေါ်တွင် ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှု ပြဿနာသည်လည်း ပိုမိုကြီးထွားလျက် ရှိနေပါသည်။ ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်စေနိုင်သည့် အန္တရာယ်တစ်ခုဖြစ်သောကြောင့် နိုင်ငံတကာမှ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချနိုင်ရေးအတွက် နည်းလမ်းအမျိုးမျိုးဖြင့် စမ်းသပ်တီထွင်ပြီး အသုံးပြုနေကြပါသည်။ နိုင်ငံအချို့၏ ပလတ်စတစ်နှင့် စပ်လျဉ်းသော အခြေအနေများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်-

- (က) ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ။ ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတွင် တစ်နေ့လျှင် ပလတ်စတစ်အမှိုက် တန်ချိန် ၂၅၀၀ စွန့်ပစ်လျက်ရှိနေပါသည်။ သမုဒ္ဒရာထဲသို့ ပလတ်စတစ်အမှိုက် စွန့်ပစ်မှုနှုန်းမှာ တစ်ကမ္ဘာလုံးအတိုင်းအတာဖြင့် စတုတ္ထနေရာတွင်ရှိကြောင်း ကုလသမဂ္ဂ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အစီအစဉ် UNDP က ထုတ်ပြန်ထားပါသည်။ ဗီယက်နမ်ရှိ ကော်ဖီဆိုင်များ၊ စားသောက်ဆိုင်တချို့တို့တွင် ပလတ်စတစ် သုံးစွဲခြင်း လျော့ကျစေရန် ကြိုးပမ်းမှုအနေဖြင့် ပြန်လည်သုံးစွဲနိုင်သော သို့မဟုတ် ဆွေးမြေ့ပျက်စီးလွယ်သော ပစ္စည်းများ အစားထိုးသုံးနေကြပြီး စူပါမားကတ် အများအပြားတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ထုတ်ပိုးရာတွင် ငှက်ပျောရွက်များကို စတင်သုံးစွဲလျက်ရှိပါသည်။

²⁶ ပလတ်စတစ်အစားထိုး သဘာဝထုတ်ကုန်သစ်၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၂ ရက်၊ <https://7day.news/story/156638> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

- (ခ) ထိုင်းနိုင်ငံ။ ဈေးဆိုင်အများစုတွင် ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ထုတ်ပိုးသည့်အခါ ပလတ်စတစ်အစား ငှက်ပျောရွက်ကိုအသုံးပြုပြီး ထုတ်ပိုးရောင်းချလာကြသကဲ့သို့ အအေးဆိုင်များတွင်လည်း ပလတ်စတစ်ပိုက်အစား မြက်ရိုင်းပင်များနှင့် စပါးလင် တို့ကို ကုန်ချောအဖြစ် ပြန်လည်ထုတ်လုပ်ထားသော ပိုက်များကိုသာ အသုံးပြု လျက် ရှိနေပါ သည်။
- (ဂ) ပေါ်တူဂီနိုင်ငံ။ ပေါ်တူဂီနိုင်ငံရှိ လေကြောင်းလိုင်းတချို့သည် ခရီးသည်များကို တည်ခင်းကျွေးမွေးသည့်အခါ ပလတ်စတစ်အသုံးအဆောင်များအစား အပင်ထွက် ပစ္စည်းများမှတစ်ဆင့် အခြေခံထုတ်လုပ်ထားသော အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများကို အသုံးပြုလျက်ရှိနေပါသည်။
- (ဃ) အမေရိကန်နိုင်ငံ။ အမေရိကန်နိုင်ငံတွင် အလှကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သည့် ကုမ္ပဏီ တစ်ချို့သည် ဆပ်ပြာနှင့် ခေါင်းလျှော်ရည်များကို ပလတ်စတစ်ပါကင်ဘူးများနှင့် ရောင်းချခြင်းအစား ဆပ်ပြာခဲ၊ ခေါင်းလျှော်ဆပ်ပြာခဲများအဖြစ် ထုတ်လုပ် ရောင်းချလျက် ရှိနေပါသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတကာစားသောက်ဆိုင်တချို့တွင်လည်း ပလတ်စတစ်ပန်းကန်နှင့် ခွက်များအစား သစ်ရွက်ခြောက်များကို ကုန်ကြမ်း အဖြစ် အသုံးပြုထုတ်လုပ်ထားသော ပန်းကန်နှင့်ခွက်များကို အသုံးပြုလျက်ရှိပါ သည်။²⁷

ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားသော နိုင်ငံနှင့်မြို့များ

၂၆။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားသောနိုင်ငံနှင့်မြို့များမှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါသည်-

- (က) မောရိုကိုနိုင်ငံ။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု ဒုတိယအများဆုံးဖြစ်သည့် မောရိုကိုနိုင်ငံ သည် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခွင့် တားမြစ်ပိတ်ပင်သည့် ဥပဒေကို ၂၀၁၆ ခုနှစ်တွင်

²⁷ပလတ်စတစ်ညစ်ညမ်းမှုကိုလျော့ချနိုင်ဖို့ နိုင်ငံတကာမှတီထွင်အသုံးပြုလာကြတဲ့အသုံးပြုမှုများ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မေလ ၁၅ ရက်၊ <https://burma.irrawaddy.com/lifestyle/trend/2019/05/15/191414.html> မှတောက်နုတ်ထားပါသည်။

ပြဋ္ဌာန်းခဲ့ပါသည်။ သို့သော် တရားမဝင်သုံးစွဲမှုပမာဏ အနည်းငယ်ရှိနေဆဲဖြစ်ပါသည်။

- (ခ) ကင်ညာနိုင်ငံ။ ကင်ညာနိုင်ငံသည် ၂၀၁၇ ခုနှစ်ကစတင်ပြီး ပလတ်စတစ်အသုံးပြုမှုကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားခဲ့ပြီး ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လက်ဝယ်တွေ့ရှိသူကို ထောင်ဒဏ် ၄ နှစ်အထိ ကျခံနိုင်ပြီး ဒဏ်ငွေ ဒေါ်လာ ၄၀၀၀၀ အထိ ပေးဆောင်ရမည် ဖြစ်ပါသည်။
- (ဂ) ထိုင်ဝမ်။ ထိုင်ဝမ်တွင် ၂၀၁၈ ခုနှစ်ကစ၍ ပလတ်စတစ်အိတ်အပါအဝင် ပလတ်စတစ်ဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားသော ပလတ်စတစ်ပိုက်၊ ခွက်စသည်တို့ သုံးစွဲခြင်းကို တားဆီးပိတ်ပင်ထားပါသည်။
- (ဃ) ရဝမ်ဒါနိုင်ငံ။ ရဝမ်ဒါနိုင်ငံတွင် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခွင့်ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် စတင် တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့ပြီး ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လက်ဝယ်တွေ့ရှိသူကို ထောင်ဒဏ် ၆ လ ကျခံစေပါသည်။ ရဝမ်ဒါနိုင်ငံသည် လက်ရှိတွင် ကမ္ဘာ့ပထမဆုံးပလတ်စတစ် ကင်းစင်သည့် နိုင်ငံဖြစ်လာခဲ့ပါသည်။²⁸
- (င) နယူးယောက်မြို့။ အမေရိကန်ပြည်ထောင်စု၏ အဓိကမြို့ကြီးဖြစ်သည့် နယူးယောက်မြို့တွင် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုပမာဏသည် နှစ်စဉ် ၂၃ ဘီလီယံ ကျော်ရှိနေသည်ဟု ပတ်ဝန်းကျင်လေ့လာ ထိန်းသိမ်းရေးသမားများက ခန့်မှန်းကြပါသည်။ ထို့ကြောင့် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုပမာဏ လျှော့ချရန် ဥပဒေပြုသမားများက တစ်ခါသုံး ပလတ်စတစ်အသုံးပြုနေသည့် ဈေးဆိုင်များကို တားမြစ်ပိတ်ပင်ခဲ့ပါသည်။ ပလတ်စတစ်များသည် ပတ်ဝန်းကျင်ညစ်ညမ်းစေရုံသာမက ရေမြောင်းများကိုပါ ပိတ်ဆို့စေသည့်အတွက် ပလတ်စတစ်လျှော့ချရေးဥပဒေကို ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လတွင်စတင်၍ ဥပဒေသက်ရောက်ခဲ့ပါသည်။²⁹

²⁸ ပလတ်စတစ်တားမြစ်ပိတ်ပင်ထားသည့် နိုင်ငံနှင့် မြို့များ၊ <https://burma.irrawaddy.com/lifestyle/trend/2019/05/11/190964.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

²⁹ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချရေး ဥပဒေထုတ်ပြန်ခဲ့တဲ့ နယူးယောက်မြို့၊ <https://burma.irrawaddy.com/lifestyle/trend/2019/04/24/189563.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများ ပြန်လည်အသုံးချရေး နိုင်ငံတကာခေတ်မီနည်းလမ်းများ

၂၇။ မက္ကဆီကန် ကုမ္ပဏီတစ်ခုဖြစ်သည့် Biofase သည် နေ့စဉ်သုံး မီးဖိုချောင်ပစ္စည်းများ ဖြစ်သော ခက်ရင်း၊ ဇွန်းတို့ကို ထောပတ်သီးအခွံဖြင့် တခါသုံးပစ္စည်းများအဖြစ် ဖန်တီးပြုလုပ် ထားပါသည်။ ထိုဖန်တီးမှုသည် ပလတ်စတစ်အစားထိုးအနေဖြင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အတွက် ကောင်းမွန်သော ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်မှုတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။

၂၈။ တရုတ်နိုင်ငံ၊ ဘေဂျင်းမြို့တွင် ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ လျှော့ချနိုင်ရေးအတွက် ခေတ်မီ နည်းပညာဖြင့် ထုတ်လုပ်ထားသော ပလတ်စတစ်နှင့် သံဘူးများကို စက်ထဲထည့်လိုက်ရုံဖြင့် ငွေအကြွေအချို့ ပြန်ထုတ်ပေးသည့်စက်ကို အသုံးပြုလျက်ရှိနေပြီး ကမ္ဘာတစ်ဝှမ်းတွင် ပိုမို ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုနိုင်ရန် စတင်လုပ်ဆောင်လျက်ရှိပါသည်။

၂၉။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများနှင့် အမှိုက်သရိုက်များကို လျှော့ချနိုင်ရေးအတွက် နိုင်ငံတကာတွင် The Zero Waste လှုပ်ရှားမှုကို ဈေးဝယ်စင်တာများတွင် အများစုပြုလုပ်နေကြပါသည်။ ပစ္စည်းများ ဝယ်ယူပြီး ဈေးဝယ်စင်တာမှ ပလတ်စတစ်အိတ်မပေးဘဲ မိမိအိမ်မှ အိတ်နှင့်ထည့်စရာ အသုံး အဆောင်ပစ္စည်းများကို သယ်ယူသွားရမည်ဖြစ်ပါသည်။³⁰

ပညာရှင်များ၏အမြင်များ

၃၀။ ပလတ်စတစ်ပြဿနာကို ဖြေရှင်းနိုင်ရန် ဦးစားပေးအနေဖြင့် ပလတ်စတစ်ကို တစ်ခါသုံး၍ လွှင့်မပစ်ဘဲ ပြန်လည်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် သုံးစွဲမှုလျှော့ချရေးကို လုပ်ဆောင်သင့်တယ်လို့ သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ပညာရှင်များက အကြံပြုထားပါသည်။ ဥပမာအနေဖြင့် ရေသန့်ဘူးအစား အကြိမ်ကြိမ် ထည့်သွင်းနိုင်သော ရေဘူးကိုသုံးခြင်းဖြင့် လျှော့ချနိုင်ပါသည်။ ထိုသို့ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျှော့ချမည်ဆိုလျှင် အစိုးရနှင့် ပြည်သူများပူးပေါင်းပါဝင်ရန် လိုအပ်သည်ဟု သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် ပညာရှင်ဒေါက်တာကျော်ငြိမ်းအေးက ပြောကြားထားပါသည်။ ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုနှင့် ပတ်သက်

³⁰ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကိုပြန်လည်အသုံးချနေကြတဲ့နိုင်ငံတကာခေတ်မီနည်းလမ်းများ၊ ၂၀၁၉ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၁၉ ရက်၊ <https://burma.irrawaddy.com/lifestyle/trend/2019/03/19/186947.html> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

ပြီး အခွန်အခများကို တိုးမြှင့်ကောက်ခံသင့်သည်ဟုလည်း သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အရေး လှုပ်ရှားသူများက ပြောကြားထားပါသည်။

၃၁။ ကုလသမဂ္ဂကထုတ်ပြန်သည့် တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်ဆိုင်ရာ အစီရင်ခံစာအရ ပလတ်စတစ် အသုံးပြုမှုလျှော့ချနိုင်ရန် သုံးစွဲမှုကန့်သတ်ခြင်းနှင့်ပလတ်စတစ်အပေါ် အခွန်အခတိုးမြှင့်ကောက်ခံခြင်းစသည့်နည်းလမ်းများကို နိုင်ငံပေါင်း ၆၀ ကျော်က လုပ်ဆောင်နေကြပြီး အချို့နိုင်ငံများတွင် ပလတ်စတစ်နှင့် ပတ်သက်၍ မူဝါဒများချမှတ်ထားသော်လည်း အကောင်အထည်ဖော်မှု အားနည်းခြင်းကြောင့် ထိရောက်မှုမရှိကြောင်း သိရှိရပါသည်။ မူဝါဒများချမှတ်မှုအပြင် ပြည်သူလူထုအနေဖြင့် ပလတ်စတစ်လျှော့ချသုံးစွဲဖို့ စိတ်ဝင်စားလာစေရန် အသိပညာပေးမှုများ လုပ်ဆောင်ပြီး စည်းရုံးလှုံ့ဆော်မှုများပြုလုပ်ရန် လိုအပ်သည်ဟု သယံဇာတနှင့်သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင် ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီးဌာန၊ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဦးစီးဌာန၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ် ဦးစိန်ထွန်းလင်းက ပြောကြားထားပါသည်။³¹

သုံးသပ်ချက်

၃၂။ စွန့်ပစ်ပလတ်စတစ် Issue နှင့် ပတ်သက်၍ သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် သက်ရောက်မှုများကို တင်ပြခဲ့ပါသည်။ ၎င်းပလတ်စတစ်လျှော့ချခြင်းနှင့် ပတ်သက်၍ တစ်ခါသုံး ပလတ်စတစ် သုံးစွဲမှုလျှော့ချရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းများကို စနစ်တကျစီမံခန့်ခွဲမှုကိုပါ အလေးထားရမည်ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် သတိပေးတိုက်တွန်းနှိုးဆော်ပညာပေးမှုများကို အဓိကထား ဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သကဲ့သို့ တစ်ခါသုံးပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုအပေါ် အခွန်တိုးမြှင့်ကောက်ခံခြင်း၊ လုံးဝပိတ်ပင်တားဆီးမှုများ ပြုလုပ်ရန်လည်း အချို့ကဆန္ဒရှိကြပါသည်။ ၎င်းကိစ္စများ အောင်မြင်စွာ ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် အစိုးရတွင် အဓိကတာဝန်ရှိပြီး ပြည်သူလူထုနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍများကပါ လိုက်နာရန် တာဝန်ရှိပါသည်။

³¹ အနာဂတ်ကာလကို ပလတ်စတစ်အမှိုက်တွေက ခြိမ်းခြောက်လာနေ။ <https://tinyurl.com/vl25gbx> မှကောက်နုတ်ထားပါသည်။

နိဂုံး

၃၃။ မိမိတို့နိုင်ငံသည် ပလတ်စတစ်စွန့်ပစ်အမှိုက်များနှင့်စပ်လျဉ်း၍ အစိုးရအနေဖြင့် ကော်မတီများ ဖွဲ့စည်းခြင်းနှင့်အတူ မူဝါဒများချမှတ်ထားသော်လည်း ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှုနှင့် စွန့်ပစ်မှုများ လျော့နည်းမှုမရှိဘဲ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းနှင့် လိုက်နာဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ် လျက်ရှိပါသည်။ သို့ရာတွင် အစိုးရနှင့် ပြည်သူလူထုတို့ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှသာ ပလတ်စတစ် သုံးစွဲမှုနှင့် စွန့်ပစ်မှုကို လျော့ချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲခြင်းနှင့် စွန့်ပစ် ခြင်း၏ သက်ရောက်မှုကြောင့် နေ့စဉ်ကြုံတွေ့နေရသော ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာကဏ္ဍနှင့် သဘာဝ ပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ ပြဿနာကဏ္ဍများကို နည်းပါးစေရန်အတွက် ပလတ်စတစ်သုံးစွဲမှု လျော့ချ ရေးနှင့် ပလတ်စတစ်အန္တရာယ်မှ ကာကွယ်ရေးတို့ကို ထိရောက်စွာ အကောင်အထည်ဖော်နိုင်ရန် မျှော်မှန်း၍ ရေးသားပြုစုတင်ပြခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သုတေသနဌာန
ပြည်သူ့လွှတ်တော်ရုံး

ဤစာတမ်းတို့အား ဒေါ်စုစုမွန် (အကြီးတန်းစာရေး) မှ တာဝန်ယူရေးသား၍ သုတေသနဌာနမှ အရာထမ်းအဆင့်ဆင့်က ဝိုင်းဝန်းကြီးကြပ်တည်းဖြတ်၍ ထုတ်ဝေခြင်းဖြစ်ပါသည်။

သတိပြုရန်

ဤသတင်းအချက်အလက်သည် လွှတ်တော်ကိုယ်စားလှယ်များအား ၎င်းတို့၏ လွှတ်တော်ဆိုင်ရာ တာဝန်များကို ဆောင်ရွက်ရာတွင် အထောက်အကူပြုရန်အတွက် ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂိုလ်ရေးဆိုင်ရာ ကိစ္စ တစ်စုံတစ်ခုအတွက် အသုံးပြုရန်မဟုတ်ပါ။ အချိန်နှင့်တပြေးညီ နောက်ဆုံးရသတင်းဖြစ်မည်ဟု သတ်မှတ် မထားသင့်ပါ။ ဤအချက်အလက်များအား တရားဝင် သို့မဟုတ် ပညာရှင်ဆိုင်ရာအကြံပေးချက်အဖြစ် မသတ်မှတ်သင့်ပါ။ အထူးအကြံပေးချက် သို့မဟုတ် သတင်းအချက်အလက်များလိုအပ်ပါက အရည် အသွေးပြည့်မီသော သင့်လျော်သည့် ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်နှင့် ဆွေးနွေးတိုင်ပင်သင့်ပါသည်။ လွှတ်တော် သုတေသနဝန်ဆောင်မှုသည် စာတမ်းတိုများတွင် ပါဝင်သောအကြောင်းအရာများနှင့် စပ်လျဉ်း၍ လွှတ်တော် ကိုယ်စားလှယ်များ၊ လွှတ်တော်ဝန်ထမ်းများနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ပေးနိုင်ပါသည်။ အများပြည်သူနှင့် ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်ခြင်းမရှိပါ။

သုတေသနလုပ်ငန်းဆိုင်ရာ စုံစမ်းမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ရန်
(သို့မဟုတ်) သုတေသနဌာနအား လာရောက်လေ့လာရန်
အောက်ပါလိပ်စာအတိုင်း ဆက်သွယ်နိုင်ပါသည်။

သုတေသနဌာန

ပြည်သူ့လွှတ်တော် C ဆောင် - ဒုတိယထပ်
တယ်လီဖုန်း - ၀၆၇ - ၅၉၁၂၈၄၊ ၀၆၇ - ၅၉၁၂၈၅

Research Dept; Email - pyithuhluttawresearch@gmail.com